

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А. С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ТУРИЗМОЗНАВСТВО
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ
галузі знань 24 Сфера обслуговування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченого радио університету
від «22 » грудня 2022 року,
протокол № 5

Освітня програма вводиться в дію з

20 23 р.

Ректор _____
(наказ № 22 від «22 » грудня 2022 р.)

Суми 2022 р.

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
ТУРИЗМОЗНАВСТВО
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 242 ТУРИЗМ І РЕКРЕАЦІЯ
галузі знань 24 Сфера обслуговування

Освітньо-професійну програму розглянуто на засіданні кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу

Протокол № 4 від «31» жовтня 2022 р.

Завідувач кафедри Зігунова І. С. Зігунова

«31 » жовтня 2022 р

Ухвалено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту фізичної культури

Протокол № 3 від « 22. » листопада 2022 р.

Голова НМК Мороз Л. В. Мороз

Перший проректор Пшенична Л. В. Пшенична

Керівник центру забезпечення якості вищої освіти Ячменик М. М. Ячменик

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Туризмознавство підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 242 Туризм галузі знань 24 Сфера обслуговування розроблена та внесена кафедрою туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Програма розроблена відповідно до стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності Наказ Міністерства освіти і науки України від № 209 від 21.02.2022 р.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 р. № 519 «Про внесення зміну додаток до постанови КМУ від 23.11.2011 р. № 1341» та Положення «Про освітні програми у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка».

Розроблено робочою групою у складі:

1. **Зігунов Василь Миколайович** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;
2. **Зігунова Інна Сергіївна** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу;
3. **Троян Марія Юріївна** – кандидат економічних наук, доцент кафедри туризму і готельно-ресторанного сервісу Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;
4. **Лянной Михайло Олегович** – кандидат педагогічних наук, професор, директор НН інституту фізичної культури;
5. **Куц Світлана Володимирівна** – член Ради стейкхолдерів, директор туристської агенції «Магазин горячих путівок» м. Суми;
6. **Ведмідь Таміла Віталіївна** – магістрантка спеціальності 242 Туризм Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;

Рецензенти:

1. **Колотуха Олександр Васильович** – доктор географічних наук, доцент, професор кафедри міжнародного туризму та країнознавства Національного авіаційного університету м. Київ.
2. **Мотречко Віра Володимирівна** – заступник міського голови м. Суми, депутат Сумської обласної ради, кандидат наук з державного управління.
3. **Андросова Валентина Іванівна** – заступник голови відокремленого підрозділу ФСТУ «Сумська обласна федерація спортивного туризму», методист відділу туризму, спорту та фізичного розвитку Сумського Палацу дітей та юнацтва, керівник Народного музею історії альпінізму КУ СПДЮ м. Суми.

1. Профіль освітньої програми Туризмознавство

1 – Загальна інформація	
Повні назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А С. Макаренка Навчально-науковий інститут фізичної культури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – Магістр Кваліфікація: Магістр з туризму
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Туризмознавство» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація галузі знань 24 Сфера обслуговування
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ECTS, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Відсутня
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-ЕНЕА – перший цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність первого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 Туризм і рекреація Галузь знань 24 Сфера обслуговування; освітнього рівня “Спеціаліст”; перехресний вступ з інших спеціальностей за вказаними освітніми рівнями вищої освіти.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	З 1 вересня 2023 року
Інтернет-адреса	https://sspu.edu.ua/osvitni-prohramy-2022-rik
2 – Мета освітньої програми	
Програма спрямована на підготовку компетентних, висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців з туризму, здатних розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного та/або управлінського характеру, практичні проблемні питання у сфері туризму і рекреації, здійснювати професійну туристську освіту та самоосвіту протягом життя і адаптуватись до мінливих вимог регіонального та глобального ринку праці з використанням сучасних методів і технологій.	
3 – Характеристика освітньо-професійної	

програми	
Опис предметної області	<p>Об'єкт вивчення та діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> - туризм як суспільний феномен і складна динамічна система, що включає об'єкти, явища, умови та процеси географічного, економічного, організаційно-правового, соціокультурного, екологічного, психологічного змісту, пов'язані з безпечним подорожуванням та обслуговуванням туристів; - туризм як сфера професійної діяльності суб'єктів індустрії туризму щодо організації та управління туристичним процесом на різних ієрархічних рівнях, забезпечення умов функціонування і розвитку туристичного ринку. <p>Теоретичний зміст предметної області: основні поняття, категорії, концепції, принципи, які визначають специфіку функціонування суб'єктів індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях територіального управління і функціонування туристичного бізнесу.</p> <p>Методи, методики та технології: просторовочасового, соціокультурологічного, екологічного, економіко-математичного, нефінансового аналізу, синтезу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: спеціалізоване програмне забезпечення, інтегровані бази даних, картографічні джерела; спеціалізовані кабінети або лабораторії.</p>
Орієнтація освітньої програми	<p>Освітньо-професійна програма підготовки магістрів зорієнтована на здобутті загально-наукових уявлень про сучасні дослідження у сфері туризму та рекреації, з урахуванням специфіки управління туристсько-рекреаційними системами і бізнесом, що обумовлює визначену зайнятість та можливість подальшої освіти, кар'єрного зростання. Акцентується увага на отриманні компетентностей у сфері туристсько-спортивної та екскурсійної діяльності.</p> <p>Освітньо-професійна програма має дослідницьку і прикладну спрямованість, зорієнтована на теоретико-методичну та професійно-управлінську підготовку магістрів з туризму.</p>

Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	<p>Вища освіта в галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242 Туризм і рекреація. Програма ґрунтуються на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності сфери туризму і рекреації та здобутті здатності управління сферою туризму і рекреації в органах державної влади і органах місцевого самоврядування. Програма дозволяє визначити специфіку управління та соціально-економічної діяльності туристських підприємств, організацій, установ на місцевому та регіональних рівнях.</p> <p>Ключові слова: <i>туризм, рекреація, організація, підприємство, суб'єкт діяльності, управління, менеджмент, економіка, бізнес, органи влади, самоврядування.</i></p>
Особливості програми	<p>Особливості освітньої програми вбачаємо у чітко структурованих логічних взаємозв'язках між інтегральною, загальними і фаховими компетентностями та їхньою взаємоспряженістю на здобуття програмних результатів навчання, розвиток соціальних навичок, високого рівня комунікативних компетентностей, із урахуванням новітніх вимог щодо зв'язку теоретичних положень та їхнім застосуванням в сфері туризму і рекреації через проходження виробничої практики на підприємствах, в установах, організаціях індустрії туризму та в структурах органів державної влади і місцевого самоврядування, які опікуються розвитком туризму.</p> <p>Освітньо-професійна програма міждисциплінарна, враховує потреби та інтереси стейкхолдерів, органів державної влади і органів місцевого самоврядування та природний і історико-культурний потенціал області, який є унікальним в Сумському регіоні.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускники, які опанували освітньо-професійну програму Туризмознавство, здатні обійтися посади в установах, закладах, підприємствах різних форм власності та їх об'єднаннях, в органах публічного управління туризмом різних рівнів, громадських туристичних організаціях.</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою третього (доктор філософії) PhD рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.</p>
5 – Викладання та оцінювання	

Викладання та навчання	<p>Студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-технології, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи. Навчання складається з комбінацій лекційних, практичних та семінарських занять, виконанні проектів, підготовці творчих звітів, кваліфікаційної роботи.</p> <p>Форми навчання: аудиторні (лекційні, практичні, семінарські), позааудиторні (індивідуальні, консультації, диспути, дискусії, «круглі столи», ділові ігри, написання та захист кваліфікаційної роботи), науково-дослідна робота, самостійна робота.</p> <p>Методи навчання: проблемно-пошукові, дослідницькі, проектні, інтерактивні (вебінари, тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), самонавчання, практичні методи навчання (вправи, практичні, графічні та дослідні роботи).</p>
-------------------------------	---

7 – Програмні результати навчання

- ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.
- ПРН 2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.
- ПРН 3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.
- ПРН 4. Проводити аналіз геопросторової організації туристичного процесу, проєктувати його стратегічний розвиток на засадах сталості.
- ПРН 5. Здійснювати комплексний аналіз і оцінювання функціонування туристичного ринку різних ієрархічних рівнів, прогнозувати тенденції його розвитку.
- ПРН 6. Аналізувати та оцінювати діяльність суб'єктів туристичного ринку, планувати результати їх стратегічного розвитку.
- ПРН 7. Організовувати співпрацю зі стейкголдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.
- ПРН 8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів.
- ПРН 9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.
- ПРН 10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.
- ПРН 11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.
- ПРН 12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними дестинаціями на національному, регіональному та локальному рівнях.
- ПРН 13. Планувати, організовувати туристсько-спортивні заходи, здійснювати моніторинг у сфері туристсько-спортивної діяльності, надавати якісний супровід на мар-

шрутах активного туризму.

ПРН 14. Планувати та реалізовувати заходи у сфері екскурсійної діяльності, розробляти методичне забезпечення туристсько-експурсійних продуктів, у тому числі – інноваційних здійснювати якісне обслуговування на туристсько-експурсійних маршрутах.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітню складову освітньо-професійної програми, є штатними працівниками Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, мають відповідну кваліфікацію, науковий ступінь, вчене звання, стаж роботи та підтверджений рівень наукової і професійної активності. Кожні 5 років проходять курси з підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Наявність матеріально-технічної бази забезпечує проведення всіх видів практично-дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки й науково-дослідної роботи студентів. Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп’ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням, лабораторіями, устаткуванням, необхідними для виконання навчального плану. Для проведення практичних робіт, інформаційного пошуку та обробки результатів наявні спеціалізовані комп’ютерні класи з необхідним програмним забезпеченням та необмеженим доступом до інтернет-мережі. Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов (гуртожитки, їdalня, актова зала, спорткомплекс, стадіон, медпункт, психологічна служба).
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Навчально-методичне забезпечення: наявність навчальних наукових, науково-методичних джерел, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступу до баз даних періодичних наукових видань; офіційного веб-сайту навчального закладу.</p> <p>Інформаційне забезпечення: наявність офіційного веб-сайту https://sspu.edu.ua/, що містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти; наявність робочих навчальних програм дисциплін.</p>

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Право на академічну мобільність реалізується: 1) на підставі укладених договорів з вітчизняними закладами-партнерами; 2) із власної ініціативи здобувача вищої освіти,
---	--

	підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Міжнародна кредитна мобільність	Право на міжнародну академічну мобільність може бути реалізоване: 1) на підставі участі у програмах міжнародної мобільності, відповідно до укладених угод; 2) з власної ініціативи здобувача вищої освіти, підтриманої адміністрацією закладу вищої освіти на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе навчання іноземних громадян. Підготовка іноземних громадян може здійснюватися відповідно до чинного законодавства України, освітніх стандартів, базується на загальній середній освіті іноземних громадян за національними освітніми стандартами і має самостійний завершений характер.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1.	Філософія науки	3	зalік
ОК2.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	зalік
ОК3.	Цифрові технології в галузі туризму	3	зalік
ОК4.	Туризмологія	3	зalік
ОК5.	Міжнародний туризм	5	зalік
ОК6.	Екскурсологія	5	іспит
ОК7.	Інновінг в туризмі	3	зalік
ОК8.	Стратегія сталого розвитку туризму	5	іспит
ОК9.	PR-технології і брендування в туризмі	3	зalік
ОК 10.	Теорія і методика туристсько-спортивної діяльності	5	іспит
ОК 11.	Управління бізнесом в індустрії туризму	5	іспит
ОК 12.	Методологія і організація наукових досліджень в туризмі	3	зalік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		46	

Компоненти ОП за вибором студента

Вибір із загального переліку	23	зalіки
Загальний обсяг вибіркових компонент:	23	

2. Практична підготовка

ПП 1	Виробнича практика в управлінських структурах організацій і на підприємствах індустрії туризму	9	Залік
------	--	---	-------

3 Державна атестація

ДА1	Підготовка кваліфікаційної роботи	10
ДА2	Захист кваліфікаційної роботи	2
Загальний обсяг практичної підготовки:		21
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90

3.Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників за освітньо-професійною програмою Туризмознавство проводиться у формі захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації Магістр з туризму.

Кваліфікаційна робота передбачає проведення самостійного дослідження, що виконується за матеріалами, зібраними під час практик, їх опрацювання у камеральних умовах та спрямування їх на розв'язання проблем регіонального та національного туризму.

У кваліфікаційній роботі не має бути академічного plagiatu, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

1. Матриця відповідності програмних компетентностей освітнім компонентам програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ІІІ	ДА 1	ДА 2
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК 1	+	+		+	+	+			+		+	+	+	+	+	
ЗК2			+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК3	+			+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+
ЗК4		+	+		+	+				+			+	+	+	
ЗК5			+				+	+	+	+		+				
ЗК6			+			+		+	+	+	+		+	+		
ЗК7			+					+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК1			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
СК2	+			+	+			+	+		+	+	+	+	+	
СК3					+	+		+	+	+	+	+				
СК4	+				+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+
СК5			+					+	+	+	+	+				
СК6			+					+	+		+	+				
СК7			+					+	+	+	+	+				+
СК8							+	+	+	+	+	+				
СК9	+	+	+			+	+	+	+	+	+	+		+		

2. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	III	ДА 1	ДА 2	
ПРЗ 1	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	
ПРЗ 2					+	+	+	+			+	+			+		+
ПРЗ 3			+		+	+	+	+			+	+			+		+
ПРЗ 4			+		+	+		+	+	+	+	+					+
ПРЗ 5			+		+	+	+		+	+	+	+		+			+
ПРЗ 6			+		+	+		+	+						+		
ПРЗ 7			+		+	+	+	+	+		+	+			+		+
ПРЗ 8			+	+		+	+	+	+			+		+	+		+
ПРЗ 9			+		+	+	+	+	+	+	+	+			+		
ПРУ 1				+	+	+		+	+	+	+	+			+		+
ПРУ2			+		+	+		+	+	+	+	+			+		+
ПРУ 3		+	+					+	+	+	+	+					+
ПРУ 4		+	+		+	+	+		+								+
ПРУ 5			+			+	+		+	+	+	+					+
ПРУ 6		+	+			+			+	+	+	+		+			+
ПРУ 7				+				+	+	+	+	+		+	+		+
ПРУ 8	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ПРУ 9				+			+	+	+	+	+	+					+
ПРУ 10				+			+	+	+	+	+	+					+
ПРК 1	+	+	+	+	+	+	+										
ПРК 2	+	+	+	+	+	+	+	+									+
ПРК 3				+			+	+	+	+	+	+					+
ПРА 1	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+			+	+	+
ПРА 2	+				+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+
ПРА 3				+	+	+	+	+	+	+	+	+			+	+	+

АТЕСТАЦІЯ

Структурно-логічна схема ОПП Туризмознавство

